

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ВИБОРУ УКРАЇНИ**

*Матеріали
VII Міжнародної конференції*

(14 листопада 2024 року)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

УДК 378.14

Бондарук Богдан Юрійович,

*здобувач вищої освіти академічної групи ПНБ-22
Київського національного університету
будівництва і архітектури;*

Науменко Сергій Васильович,

*здобувач вищої освіти академічної групи ПНБ-22
Київського національного університету
будівництва і архітектури;*

Балака Максим Миколайович,

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри будівельних машин
Київського національного університету
будівництва і архітектури*

АНАЛІЗ МЕТОДІВ І МОДЕЛЕЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перехід від традиційних методів навчання та оцінювання отриманого масиву знань і формування навичок практичної діяльності у здобувачів до нових освітніх технологій забезпечується насамперед наявністю у закладах вищої освіти України розгорнутих комп'ютерних мереж із доступом до інтернет-ресурсів, а також використанням в освітньому процесі різноманітних технічних засобів навчання [1–3]. Виходячи з цього, можна виділити п'ять етапів розвитку оцінювання результатів навчання, що відображають певні форми організації оцінювання знань та роль викладача в цьому процесі:

1. Традиційне оцінювання результатів навчання здобувачів у вигляді контрольної роботи, колоквіуму, лабораторної роботи, курсової роботи, курсового проєкту, реферату, домашнього завдання, співбесіди, тестування, заліку, іспиту, кваліфікаційної роботи. При цьому викладач готує варіанти тематичних завдань, перевіряє та оцінює результати роботи здобувачів.

2. Оцінювання з використанням паперових (некомп'ютерних) засобів, при якому застосовуються підготовлені бланки з контрольними завданнями або тестовими запитаннями. Здобувачі заповнюють видані бланки, вирішуючи завдання і відповідаючи на питання, а викладач перевіряє виконані роботи за допомогою спеціальних трафаретів і таблиць правильних відповідей.

3. Оцінювання з використанням технічних пристроїв, що містить два способи організації контролю:

– здобувач виконує індивідуальне завдання і вводить у пристрій номер свого варіанту і результат вирішення кожного завдання, а пристрій перевіряє введені відповіді, розраховує та виводить підсумкову оцінку за роботу;

– пристрій використовується як для введення завдань та перевірки коректності введених відповідей, так і для виведення результатів і/або оцінки.

4. Комп'ютерне оцінювання знань, організація якого спрямоване, по-перше, на полегшення роботи викладача, звільнивши від рутинної перевірки письмових робіт, що дозволить присвятити більше часу індивідуальним заняттям зі здобувачами, а по-друге, на підвищення об'єктивності перевірки і оцінювання результатів. Це забезпечується комп'ютерними програмами, в яких здійснюється формування індивідуального набору контрольних завдань, виведення завдань на екран, аналіз відповідей, виставляння оцінки, зберігання результатів контролю і даних про роботу здобувача з програмою освітнього компонента, які можуть бути згодом використані викладачем тощо.

5. Віддалене оцінювання результатів навчання здобувача є однією з форм комп'ютерного оцінювання знань, поява якого пов'язана з широким використанням в освітньому процесі можливостей інформаційних ресурсів. Відмінними рисами віддаленого оцінювання знань є вживання сучасних технічних засобів зв'язку і передачі інформації між здобувачем і викладачем, а також свобода вибору здобувачем темпів, часу та місця навчання.

У порівнянні з традиційними формами оцінювання результатів навчання, комп'ютерне оцінювання має низку переваг [2, 4]: використання новітніх методик перевірки й оцінювання знань здобувачів, сучасних інформаційних технологій, адаптація до індивідуальних характеристик здобувачів.

Однак застосування комп'ютерних технологій в освітньому процесі вимагає чіткого та однозначного визначення цілей контролю, а також відбору методичного матеріалу для оцінювання результатів навчання здобувачів, із врахуванням мети перевірки, що проводиться, а також розроблення моделі контролю й оцінювання результатів навчання.

Розглядаючи запропоновані в цей час методи комп'ютерного контролю й оцінювання результатів навчання [1, 4–6], та враховуючи сучасні вимоги індивідуалізації освітнього процесу, відмітимо, що важливим фактором, який визначає переваги того або іншого методу контролю, є рівень адаптації до індивідуальних характеристик здобувачів та можливість застосування оптимальних параметрів проведення контролю (наприклад, кількості й типу завдань, часу контролю, видів допомоги тощо). А отже, методи проведення контролю результатів навчання можна розділити на три класи (рис. 1).

Спільним для неадаптивних методів є те, що в процесі контролю всі здобувачі проходять заздалегідь визначену викладачем послідовність завдань, кількість яких є постійною, незалежно від рівня підготовленості здобувача.

У частково адаптивних методах проведення контролю послідовність і кількість перевірочних запитань залежить від рівня підготовленості здобувача і завжди буде змінним числом – кожне завдання відрізняється складністю.

Адаптивні методи максимально використовують дані з моделі здобувача (рівень підготовленості, рівень хвилювання тощо) і/або моделі навчального матеріалу, що дозволяє організувати індивідуальний контроль для здобувача.

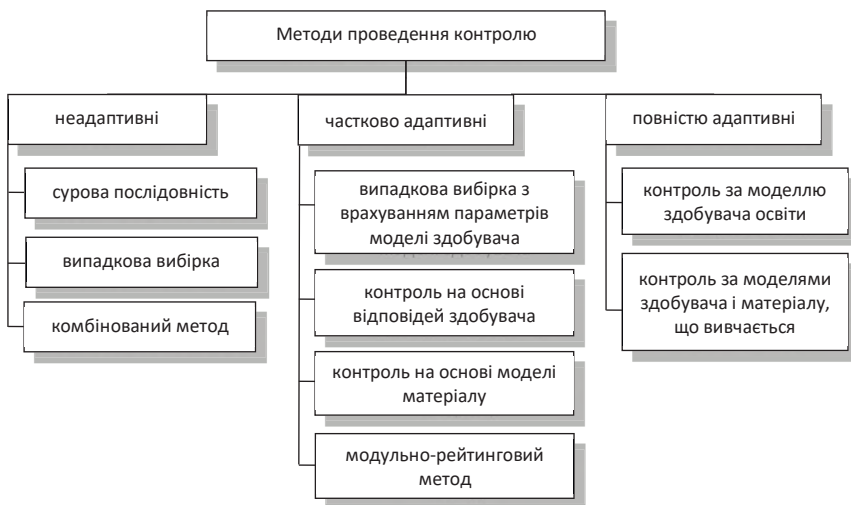

Рис. 1. Методи контролю результатів навчання здобувачів

Перевірка результатів навчання здійснюється із врахуванням різних критеріїв формування оцінки [3, 7]. Залежно від цього моделі оцінювання результатів навчання здобувачів можна розділити на три класи (рис. 2).

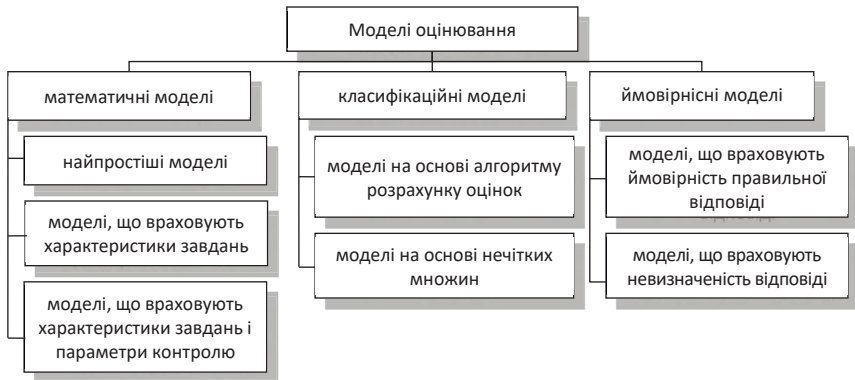

Рис. 2. Моделі оцінювання результатів навчання здобувачів

У математичних моделях на основі кількісних критеріїв як вимір виступає числова нескінченна множина, тобто кількісна шкала, призначена для представлення оцінки числом. Класифікаційні моделі передбачають віднесення здобувача до одного з стійких класів із врахуванням сукупності ознак, що визначають здобувача. У моделях на основі ймовірнісних критеріїв головними є твердження про залежність вірогідності правильної відповіді здобувача від рівня його підготовленості та параметрів завдання. Це дозволяє вирішувати завдання контролю та обліку невизначеності відповідей.

Таким чином, для перевірки результатів навчання використовуються різноманітні моделі й алгоритми оцінювання, а також методи проведення комп'ютерного контролю, до яких відносяться зокрема адаптивні методи.

Список використаних джерел

1. Мішук Д. О., Мішук Є. О., Балака М. М. Міждисциплінарна освіта – запорука до сталого розвитку суспільства. *MoodleMoot Ukraine 2024. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle*: матеріали 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 31 трав. 2024 р. К.: НАПН України, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2024. <https://2024.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=13>.
2. Делембовський М. М., Балака М. М., Пристайло М. О., Дьяченко О. С. Розробка та впровадження сучасних методів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. *MoodleMoot Ukraine 2023. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle*: матеріали 11-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 трав. 2023 р. К.: КНУБА, ІТЗН НАПН України, 2023. URL: <https://2023.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=9>.
3. Почка К. І., Красильник Ю. С. Моделювання менеджменту якості підготовки майбутніх бакалаврів за спеціальністю «Професійна освіта». *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 69. Т. 2. С. 120–124. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/69.2.25>.

4. Балака М. М., Пристайло М. О., Мішук Д. О. Передумови створення автоматизованих систем оцінювання знань здобувачів освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VI Міжнар. конф., 16 листоп. 2023 р. К.: Компрінг, 2024. С. 39–43.

5. Паламарчук О. М., Балака М. М. Структурний аналіз модульної системи навчання. *Сучасні інноваційні технології підготовки інженерних кадрів для гірничої промисловості і транспорту*: матеріали Міжнар. наук.-техн. конф., 21–22 трав. 2015 р. Дніпропетровськ: НГУ, 2015. С. 378–388.

6. Мішук Д. О., Балака М. М., Рашківський В. П. Досвід дистанційного навчання студентів САД-системам. *MoodleMoot Ukraine 2020. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle*: матеріали 8-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 22–23 трав. 2020 р. К.: КНУБА, ПТЗН НАПН України, 2020. URL: <https://2020.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=25>.

7. Паламарчук О. М., Педоряка М. В., Балака М. М. Метод експертного оцінювання знань при нечіткій інформації. *Розвиток інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в гірничо-металургійній галузі і транспорті*: матеріали Міжнар. наук.-техн. конф., 27–28 верес. 2014 р. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. С. 376–384.

УДК: 378.159.9

Борисова Віра Євгенівна,
*PhD, старший викладач кафедри
мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури*

ПСИХОЛОГІЧНІ ТРУДНОЦІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сучасний освітній процес у вищих навчальних закладах України зазнає значних змін під впливом глобалізації та зростаючою мобільністю здобувачів освіти, що створює потребу в адаптації методів викладання до інших культурних особливостей. «Одним із важливих напрямків міжнародного співробітництва для закладів вищої освіти є підготовка іноземних студентів. Вона не лише сприяє зміцненню авторитету закладу вищої освіти, а й є додатковим джерелом фінансування.» [1]

ЗВО України приймають на навчання студентів з різних країн світу, що сприяє міжнародній співпраці та обміну знаннями. Проте навчання в Україні може бути складним для іноземців через низку психологічних труднощів, а